

SOVJETSKA KAMPANJA V AZIJI

Ruski sovjeti so izzvali Anglijo glede kampanje v Aziji. — Čičerin se je poslužil robatega tona v svoji objavi, da bo nadaljeval s sovjetsko propagando. — Chamberlain čaka nadaljnjih razvojev. — Akcija glede Kitajske.

• Poroča Samuel Spewack.

BERLIN, Nemčija, 7. julija. — Odgovor Moske na angleško zahtevo, naj se preneha s komunistično propagando v Aziji, je izbegljiv.

Ojunačena vsled uspeha na Kitajskem, se skuša Rusija poslužiti komunistične internacionale ne za uveljavljanje svetovne revolucije, temveč za uveljavljanje rdečega imperijalizma. Vsled tega se je tudi ruski minister za zunanje zadeve Čičerin poslužil robatega tona v oficijelnih komuniquejih, v katerih je razpravljal o svojem stališču napram Angliji.

Sovjetska vlada se vedno lahko zanese na staro formulo, da nimajo propagandne centrale in vlada nikakih stikov. V resnici pa so porabili komunistično internacionalo v namen, da razširijo ugled Rusije po vsej Aziji. Internacionala je mrtva v Evropi, in Rusija je pripravljena zaustaviti tukaj vsako, še tako slabo njeno aktivnost.

Težišče delovanja internacionale se nahaja sedaj v Aziji in namen tega delovanja je razširiti državno kontrolo Rusije nad azijskimi narodi. Sovjetska vlada ne skuša izvesti azijske revolucije, temveč azijsko nadvlado, isto nadvlado kot je bila v časih carjev.

Rusija vidi v zahtevi Anglije, naj se preneha s komunistično propagando, konflikt z angleškim imperijalizmom. Rusija se prav nič ne boji, da bi Anglija prekinila diplomatske odnose, ker je prepričana, da bodo angleški trgovci in izdelovalci nasprotovali vsakemu takemu gibanju. V vsakem slučaju pa je Rusija spravljena z Anglijo kot sovražnikom in vse njene kalkulacije, tako v Aziji kot Evropi, izvaja na tem temelju.

LONDON, Anglija, 7. julija. — Predmet odnosa med Anglijo in Rusijo je prišel včeraj na površje v poslanski zbornici. Austen Chamberlain, angleški minister za zunanje zadeve, je pojasnil, da ni vlada še vložila protesta pri Rusiji radi dogodkov na Kitajskem ter objavila, da si je vlada rezervirala vso prostost, da vprizori katerokoli akcijo, ki bi se ji zdela potrebna.

Splošno se domneva, da bo vprizorjena taka akcija le v dogovoru z drugimi silami, interesiranimi na Kitajskem.

Chamberlain je nadalje izjavil, da smatra vlada govore, ki jih je imel pred kratkim v Pekingu sovjetski poslanik Karakan, kot zadostni dokaz sovjetskih vplivov pri vzbujanju nemirov ter je dostavil. — Imam še druge dokaze, katerih pa se mi ne zdi primerno objaviti ob sedanjem času.

ZENEVA, Švica, 7. julija. — Prošnjo za kolektivno mednarodno akcijo proti komunizmu je poslala vsem vladam Mednarodna zveza proti tretji internacionali. Ta organizacija, z glavnim stanom v Ženevi, predstavlja proti-boljševiške skupine v eno in dvajsetih deželah.

Peticijo je podpisal Theodore Aubert kot predsednik trajnega urada Mednarodne zveze proti Tretji internacionali. Aubert je odvetnik v Ženevi, ki je zagovarjal Maurice Conradija, švicarskega inženirja, ki je ustrelil Vavla Vorovskega, sovjetskega poslanika na drugi lausanski konferenci, dne 10. maja 1923.

Sodišče v Lausanni je oprostilo Conradija. Prižal je, da je oddal strel, ki je ubil Vorovskega, a je navedel kot opravičilo provokacijo, ker so boljševiki umorili njegovega strica in druge njegove sorodnike.

Jugoslavija bo dobila
nov kabinet.

BEograd, Jugoslavija, 7. julija. — Uradna pogajanja med

vladno stranko in Radičevu Hrvatsko knuotsko stranko so se pričela. Najbrž bo stvorjen nov kabinet, v katerem bodo zastopani tudi Radičevi pristaši.

Proti poletom
z aeroplani.

Amundsen je proti poletom na Sever z aeroplani. — On in Ellsworth sta prepričana, da je preveč nevarno. — Zazvzemata pa se baje za vodljivo zračno ladjo lažje kot zrak.

Poroča James Wharton.

OSLO, Norveška, 7. julija. — Niti Amundsen, niti Ellsworth ne bosta nikdar več poskusila poleteti v polarna pokrajina v aeroplanu.

Ta sklep sta storila po najboljši skrbenosti vpoštevanju vsakega faktorja v zadnjem poletu. Njih izkušnje so pokazale, da so letala, težja kot zrak, nevarna in nepraktična v arktičnih pokrajinah.

Čprav mogoče niso razmere glede ledu in luči vodno tako neugodne kot so bile na tem poletu, izključuje vendar prevladujoča negotovost glede teh dveh bistvenih pogojev vsako nadaljnjo polarno raziskovanje s pomočjo aeroplanov.

Arktično raziskovanje s pomočjo vodljivih zrakoplovov pa se jima zdi bolj praktično in izvedljivo. Ko sem ju naravnost vprašal, če se zanimata za predlog dr. Hugo Eekenerja, da bi se skušalo poleteti na Severni tečaj z velikim Zeppelinom, sta oba potrdila vprašanje. Ničesar pa nista hotela izjaviti glede soudeležbe pri takem načrtu. Eekener je že rekel, da bi ju rad imel seboj.

Lincoln Ellsworth, edini Amerikane, v skupini šestih mož, ki se poleteti proti severu, je prepričan, da ni še opravil z arktičnimi pokrajinami.

— Šele pričel sem. Skrivnosti obširnih polarnih pokrajin imajo značilno privlačno silo. To mikavnost sem šele okusil. Zaje se vam v kri ter vas ne pusti. To je moj občutek.

Glede načrta dr. Eekenerja je izjavil:

— Letalo, lažje kot zrak, bi se vedno lahko izognilo nevarnosti s tem, da bi čepelo nad ledom.

— Načrt za polarni polet s pomočjo vodljivega zrakoplova bi se ne smel zadovoljiti z enostavnim poletom na Severni tečaj, pač pa bi moral imeti za cilj polet preko tečaja ter se končati na Japonskem.

Ellsworth je poudarjal, da ne obstaja nikakršna skrivnost več glede ozemlja med Špicbergi in Severnim tečajem. Čprav sta dospela aeroplana le do širine 87.44, je segalo vendar ozemlje opazovanja do razdalje stotih milj od Severnega tečaja.

— Dragoceno ozemlje za znanstveno preiskavo leži sedaj preko Severnega tečaja, — je rekel. — V onem kraju je brez dvoma zemlja, veliko ozemlje, v katero ni še nikdo prodr.

Danes, več kot dva tedna po povratku s Špicbergov, nosi Ellsworth na svojem obrazu še vedno znamenja svojih doživljanj.

Obraz je namreč suh in poln gub, posledica naporov onih strahovitih dni na severu.

— Moja edina odgovornost za življenja mož me je neizmerno težila, — je rekel. — Če tri tedne sta se izprehajala Amundsen in Ellsworth v urah, ko bi morala spat, po ledu ob aeroplanu ter ponavljala drug drugemu: "Tukaj zgoraj ne smemo umreti".

Najbrž bosta oba moža vprizorila nadaljni poskus, ne v aeroplanu, pač pa s kakim drugim, bolj praktičnim vozilom.

Obravnava proti
nemškemu morilcu.

V Nemčiji se je pričel pred veliko poroto proces proti Angersteinu, ki je umoril veliko število ljudi. — Morilec je baje blazen.

BERLIN, Nemčija, 7. julija. V Limburg an der Lahu se je pričel včeraj proces proti morilec Angersteinu. Angerstein, katerega so zdravniški proglasili duševno odgovornim, piše v ječi svoj življenjepis.

Obtoženi je bil ravnatelj neke cementne tvornice. Veliki zločin, katerega se dolži, je bil izvršen decembra meseca preteklega leta. Osem članov njegove družine so dobili umorjenih. Angerstein, ki je popolnoma ohromljen, je izprva izjavil, da je roparska tolpa vdrla v njegovo hišo, da je iskala listine tvornice ter nato izvršila umore. Konecno pa je priznal, da je sam izvršil zločine. Policija je ugotovila, da je vse svoje žrtve posamič zabil v sobo ter jih nato umoril s sekuro in lovskim nožem.

Pozneje je polil trupla s petrolejem ter zažgal hišo. Predno je to storil, si je z ostrim nožem zadal par ran ter pričel nato klicati na pomoč.

Tekom včerajšnjega zaslišanja je navedel o ženi povsem mirno, kot da ga cela stvar le malo briga, in z vseni grozovitimi podrobnostmi, kako je umoril svojo ženo in ostale svoje žrtve. Pri opisovanju strašnih prizorov ni pokazal niti najmanjšega razburjenja. Glede svoje žene je rekel, da je bila edina, katero je takoj usmrtil. Ostale žrtve pa so živele še dalj časa, potem ko jih je zadal smrtonosne rane z nožem in sekuro.

Včerajšnja obravnava je privabila veliko ljudsko množico, in sodna dvorana je bila natlačeno polna.

Vatikanski zaklad so
našli.

ROM, Italija, 7. julija. — Aretirali so enega glavnih zasnovateljev velikega roba v vatikanski zakladnici in našli ukradene predmete. Policija je aretirala tudi sokrivce.

Čprav je prišla policija več kot dvajset oseb, nima dosedaj še nobenega vrjetnega motiva za zločin. Zastliani so bili vsi uslužbeni Vatikana, in policija po vsej Italiji je dobila navodila, naj pomagata rimski.

"Epoca" trdi, da je dobila policija od par aretiranih dobre informacije.

Parada prostomislecev.

DUNAJ, Avstrija, 7. julija. V odgovor na veliko parado ob priliki katoliškega dne, ko je korakalo 300,000 ljudi po cestah Dunaja, se je vršila zadnja nedelja parada prostomislecev, katere se je udeležilo kakih 50,000 ljudi, ki so se s prisrčno obvezali, da se odpovedo katoliški veri.

Rusija bo imela dobro
letino.

WASHINGTON, D. C., 5. jul. Izvedenci so dognali, da se bo letošnje leto pridelalo nad šestdeset milijonov ton žita. Od lanskega leta je ostalo še dva milijona ton.

Porušeni klub ni
bil na dobrem glasu.

V Pickwick klubu v Bostonu so se vršile baje velike orgije in polopje bi moralo biti pravzaprav že davno zaprto. — Ne posebno čedna razkritja.

BOSTON, Mass., 7. julija. — Iz razvalin Pickwick kluba, petnadstropnega poslopja, ki se je porušilo na predvečer 4. julija, ki je vesela družba plesala, so potegnili truplo štiri in štirideset žrtve ter se domneva, da je s tem izčrpano število ljudi, ki so tokom te nesreče izgubili življenje. To je bilo truplo plesalke Elle Caley, ki je imela v svojem žepu še denar, katerega so ji dali gostje, ki se je veselo sukala med mizami.

Skoro vse mrtve so identificirali, med temi dva bokserja, policijskega inšpektorja Alexandra, ki je večkrat vprizoril pogon na lokal ter vajbrž tudi sedaj nabiral podatke za napad.

Dol plesne dvorane, ki je obviselu, pokrit z razvalinami, so danes podrli.

Tekom včerajšnjega dne so prišli na pozorišče nesreče okrajni pravdnik O'Brien v družbi članov velike porote. V sodnijskem poslopju so tudi zaslišali dvajset prič. Governor Fuller, ki si je tudi ogledal razvaline, je izjavil, da bodo uvedle državne oblasti preiskavo.

V nekem poročilu je izjavil državni komisar za javno varnost, da je po njegovem mnenju stavlinski inšpektor okraja zamenjal svojo dolžnost, kar ni že davno zaprl tega poslopja.

Pred veliko poroto je izjavil državni tajnik Cooke, zaslišan kot priča, da je podlo dolžiti državne oblasti odgovornosti za nesrečo.

Zaupan Curley iz Bostona je uvedel osebno preiskavo ter se posvetoval s svojimi komisarji in uradniki.

Eden delavcev, zaposlenih pri odpravljanju razvalin, je bil aretirani, ker je vtaknil v žep denarnico, katero je našel med razvalinami. V razvalinah je bilo ves dan zaposlenih kakih dvesto delavcev.

Štiri žrtve je treba identificirati, namreč dve ženski in dva moška.

Položaj v Kantonu.

KANTON, Kitapska, 6. julija. Položaj, ki se je razvil vsled stavke kitajskih delavcev, je neizpremenjen. Večina Japoneev in misijonarjev je zapustila mesto.

Nikakih "slepih" oken.

ATLANTIC CITY, N. J., 7. julija. — Samuel Danilec, lastnik nekega salona, je moral odšteti \$25, ker je imel na svojem lokalu okna z neprozornim steklom.

Nova občinska odredba predpisuje, da morajo imeti saloni, biljardnice in taki prostori prozorna in nezagrnjena okna, skozi katere lahko zre "oko postave".

Vstaja v Honduras.

TEGUCIGALPA, Honduras, 7. julija. — Vlada je izjavila, da je popolnoma pomirila vstaje. Trgovina je v najlepšem redu. Vsi vstajski voditelji so v zaporu.

FRANCOZOM SLABA PREDE

General Naulin je stopil na mesto maršala Lyautey, da požene nazaj zmagovite Arabce. — Ženske in otroci beže iz Taze. — V Pariz je dospelo poročilo, da je bila ofenziva Abdel Krima "zlomljena".

PARIZ, Francija, 7. juli. — Čeprav ni v vladnih krogih nobene resnične vznemirjenosti radi položaja v Maroku, se smatra slednjega zadosti resnim, da se uveljavi nove odredbe ter podvoji napore, da se zaključi kampanjo v Maroku.

Prvi korak obstaja v imenovanju novega vojaškega vrhovnega poveljnika. Generalu Guillaumat, poveljniku armade ob Renu ter poveljniku armade na Bliznjem iztoku tekom svetovne vojne, so včeraj ponudili to mesto, a on je ponudbo odklonil.

Pozneje se je vršila seja kabineta, da razpravlja o tem, in general Stanislaus Nauhin, sedaj poveljnik trinajstega armadnega zbora renske armadnega zbora renske armade, je bil izbran vrhovnim poveljnikom v Maroku. Za svet je bil vprašan maršal Lyautey, rezidenčni general v Maroku, ki je dosedaj vodil francoske operacije.

Povdarja se, da bo imel maršal Lyautey več časa za izvajanje svojega velikega vpliva med domačini, ko bo oproščen napornih vojaških dolžnosti. Maršala spoštujejo Arabci in drugi domačini v Maroku in upati je, da bo sedaj konec odpadanja plemen od Francozov.

Zadnja poročila kažejo, da je bila ofenziva Abdel Krima zlomljena in da je mesto Taza varno. Kljub temu pa je bil izdan ukaz, da morajo ženske in otroci zapustiti Tazo.

FEZ, Francoski Maroko, 7. julija. — Včeraj so Francozi porazili četaše Abdel Krima v dveh spopadih. Rifske čete so vprizorile napade v bližini Ain Matuf in Kifan. Na prvem mestu so bile njih izgube velike, a na drugem so bile pograne v beg. Francozi so zaplenili orožje in municijo napadajočih četašev.

Ti uspehi, — izjavljajo francoski uradniki — so proizvedli izvrsten učinek na nekatere Marokance, kojih lojalnost do Francozov je bila v zadnjem času dvomljiva.

Oficijelno je bilo objavljeno, da so odstranili Francozi vse ženske in otroke iz Taze vsled nevarnega položaja, ki je bil ustvarjen vsled sedanje sovražnosti maroških plemen, ki so bila prej naklonjena Francozom.

Upajo, da bosta dva poraza Abdel Krimovih čet odpravila nezaupanje omahljivih plemen. Vsi moški so ostali v Tazi.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM
OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakupih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačju "Poštni čekovi ura".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.60 500 lir \$20.50

300 lir \$12.60 1000 lir \$40.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačju Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljke, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in ne moremo izdati tega raztega nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO NAJBRŽJEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Imate nam je poslati najhitreje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telefon: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado — \$6.00	Za pol leta — \$3.50
Za pol leta — \$3.00	Za nizozemstva za celo leto — \$7.00
Za četrt leta — \$1.50	Za pol leta — \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

CENEJŠI PREMOK

V svojih treh glavnih zaključkih soglasja poročilo zvezne trgovske komisije glede antracitne industrije s poročilom premogovne komisije pod vodstvom John Hays Hammonda leta 1923.

V obeh poročilih je čitati pritožbo da je ostala produkcija antracitnega premoga dolgo časa stacionirana ali na istem mestu in isti višini, kljub višjim cenam in povečanemu prebivalstvu. V obeh se glasi, da kontrolira osem kompanij sedemdeset odstotkov proizvodnega antracitnega premoga in v obeh se zahteva večje tekmovalstvo med posameznimi kompanijami, ki proizvajajo premog. Končno pa se je povdarja v obeh poročilih potrebo redno objavljenih podatkov glede produkcije in produktivnosti stroškov.

Kljub temu soglasju pa je natančna vrednost prvih dveh zaključkov vse preje kot jasna. Ali dejanski trpimo na premajhni produkciji? Resnica je, da ostane proizvod stacionaren, na isti višini. To pa se je zgodilo, ker se je javnost naučila posluževati se v vedno rastoči meri mehkega premoga, koksa in petroleja. Danes je vsled tega v zalogi deset milijonov ton antracitnega premoga, če smemo vrjeti proizvajalec premoga.

Četih deset let ni bilo nobenega pomanjkanja razven v zvezi z zahtevami vojnega časa 1917—1918. Osem velikih antracitnih kompanij se pogosto dolži, da drže rezerve nerazvite v namenu, da stabilizirajo cene na primerni višini in da zagotovo prednostnim železnice bodoče tonaze. Predno se pa lotimo stacionarne produkcije je moramo odgovoriti na dva vprašanja. Ali zahteva trg dejanski več antracitnega premoga ali bi nižje cene, ki bi bile posledica večjih množin premoga, spravile ceno trdega premoga pod stroške proizvodnje?

Kar pa se tiče tekmovalstva ali kompeticije pa je problem napravit to tekmovalstvo uspešno brez slabih posledic, ki so razvidne sedaj v poljih mehkega premoga.

Antracit ali trdi premog je povsem naraven monopol. Omejen na majhen okraj v Pennsylvaniji in osem kompanij lastuje devdeset odstotkov vseh rezerv. Naodvisni delodajalci predstavljajo predvsem kompanije z visokimi stroški. Tekom stavk so na najbolj neusmiljeni način guliše konsumente. V drugih časih pa morejo te kompanije komaj tekmovaliti z velikimi korporacijami.

Velika razlika v cenah pri rovih samih bi bila mogoče posledica poskusa, da se stavi antracitni premog na strogo kompetitivno ali tekmovalno podlago.

To pa bi seveda mudilo številne težkoče, kajti v preteklosti nam je bilo komaj kdaj mogoče preprečiti izenačenje teh razlik v ceni premoga od strani prodajalcev na drobno, ki so seveda spravili v svoje lastne žepke tozadevne dobičke, ne da bi imelo od tega prednost ali korist javnost, ki konsumira premog.

Glavno vprašanje, katero je dvignilo poročilo zvezne trgovske komisije, pa se tiče stroškov proizvodnje premoga in njegovih cen.

Ali je cena premoga previsoko stabilizirana?

Ali žanje osem kompanij prevelike dobičke?

Ali je res, da delodajalci lahko zvišajo plače premogarjev, ne da bi zvržili to povzročanje na ramena konsumentov?

Na ta vprašanja in tudi na druga, ki so skoro prav tako bistvenega pomena, bi lahko odgovorili, če imeli zvezno agencijo, ki bi dobivala in objavljala redno vse podatke glede produkcije, cen, stroškov delavskih plač in dobičkov.

Kongres bi se moral konečno odzvati ponovni zahtevi, da se ustanovi tako zvezno agencijo. Za zavarovanje javnosti in njenih interesov je taka agencija bistveno potrebna predvsem raditega, ker bi imela posla z visoko koncentrirano ekonomsko kombinacijo.

Ozračje je bilo hitro izčiščeno, in pravičnejše bi bilo mogoče soditi zahteve delavcev ter trditve delodajalcev glede spornih točk v tej industriji.

Dopisi.

Ely, Minn.

Dne 27. junija je bilo tu tako mogoče, da je po nizvah na vrtil letina pozebla. Dne 28. junija je bil pokojan Slovenec John Nemec rodom v Med Maro na Ogrskem, oziroma Jugoslaviji. Delal je v rudniku že več let. Na njegov hrbet se je bil zvalil težak krcel in mu prelomil hrbtenico. Bil je takoj mrtev. Star je bil 32 let in član mednarodnega društva Moos katero mu je poklonilo za spomin lep venee. Iz Clevelanda sta dospela na obvestilo o smrti brata Johana, dva njegova brata, Rev. Franc Mihečič je služil sv. mašo

za pokojnika in ga spremljal njegovi zadnji poti v hladni grob. Tudi drugih prijateljev se je bilo vdeležilo pogreba veliko število. Poročevalce.

Granville, Ill.

Cenjeno uredništvo: — Pošiljam vam šestmesečno obnovo naročnine za Glas Naroda, ki se mi zdi najboljši slovenski list. Toda zatrjujem vam, da če se delavske razmere kaj ne izboljšajo, bom prisiljen pustiti list, dasi bi mi bilo to skrajno težko. Tukaj sta dva premokokopa, in eden, ki je oddaljen tri milje, po-

čiva že šestnajst mesecev, tukaj v Granville pa je minilo dne 15. aprila leto dni, kar ne obratuje. Pravijo, da ne bodo prej začeli z delom, kakor da bo ta plačilna lestvica potekla, ubogi premogarji pa nimajo ne dela, ne jela. Vozmo se na delo devet milj daleč, in delamo tako, da je strah; do stikrat delamo samo štiri ure na teden, za vsako uro plačamo pa 10 centov vsrnje.

Valentin Salokar.

San Francisco, Cal.

Večkrat sem se že namenil opisati malo razmere v naši naselbini, ali vedno sem odložil za drugič, misleč, da se bo morda kdo drugi oglašil. Toda kakor izgleda, bom še čakal, vendar pa je bolje, da se zgodi prej kot pozneje.

Večkrat je bilo že poročano v slovenskih časopisih, da se Slovenci združujemo itd. Pri nas je prišlo prvič to v javnost letos 19. aprila, ko so tukajšnje štiri slovenske organizacije nastopile skupaj ter priredile skupen ples, ki se je završil v najlepši spornozumnosti in slogi. Takoj nato se je pričelo na Slovenskem hribu z agitacijo za Slovenski dom, in to agitacijo smo vedno pred našim narodom ter ne bomo odnehali, dokler se nam ta želja ne izpolni. Torej Slovenci v San Francisco in okolici, nikar ne mislite, da je že vse utihnilo, in to samo zato, ker je eden odšel iz mesta. Ne, sedaj se bomo šele oprijeli dela, in resničnega dela, tako da bo čez par mesecev v resnici stal Slovenski dom, ki bo o enem tudi spomenik slovenske in slovenske solidarnosti v mestu San Francisco.

Na kak način mislimo postaviti ta dom, že skoro vsi veste, in ostalim, ki morda še ne vedo, povem na tem mestu: Slovenski dom bo postavljen s prispevki posameznikov in tukajšnjih organizacij; zato je bil izvoljen posebni odbor ki bo obiskal vsakega Slovenca in Slovenko v San Francisco in okolici, da poizve koliko bi kateri daroval v to svrhu. Dozdej smo imeli še dokaj sreče, toda žalibog vendar ne toliko, kot smo domnevali po govorjenju, ki se je slišalo, predno je šel ta odbor naokrog.

Marsikdo je rekel: Če bi prodajali delnice bi kupil, toda tako pa ne darujem nič. — Ali ni vseeno, če darujete kar tako, ali pa če kupite delnice? Dobro, pa vam bomo darovali še par delnic od morda dobili tisoč za pet centov, in tako boste zainteresirani v dveh odplilih.

Delničarski dom ni Narodni dom, in čeprav so delničarji Slovenci, ni Slovenski dom, ampak le delničarski. Zpomnite si to, in mi nečemo tega, mi hočemo Slovenski narodni dom, postavljeno od slovenskega naroda v prid slovenskemu narodu, in ne delničarjem. Ako ga postavi narod, bodo vsi delničarji, in to na ta način, da bodo imela vsa društva korist od tega, društvena korist pa je vaša korist, ker vi ste člani enega ali drugega društva. Pa to še ni vse! Starši, kaj pa vaša mladina? Ali kdaj mislite nanjo? Seveda! Ali se vam ne bi dobro zdelo, če bi vsi tukaj rojeni Slovenci spadali k našim organizacijam? To se vam lahko izpolni, ako si postavite Dom, kamor bo mladina zahajala zvečer, kjer se bo učila slovenske govorice, in morda še celo čitati in pisati, če bi razmere kazale za to.

Kdo misli postaviti ta Dom in kdo je sprožil to idejo? Naš izobraževalni in dramski klub Slovenija, ker naša ustava kaže za to, kakor tudi več drugih stvari, tako naprimer pomagati društvom s prirejanjem iger itd. Ali dragi rojaki, zapomnite si to, da je tudi vaša dolžnost podpirati nas, in to s tem, prvič, da pristopate h klubu, in drugič, da darujete kar največ mogoče v prid Doma.

Naša blagajna je le v ta namen in temu namenu bo ostala zvesta tudi v bodoče; pričela se je z darovanji 35 centi, od tega časa, manj kot v treh letih pa je narasla na \$724.32! Ali ni

to lepa svota za tako malo časa: Dosti je organizacij, ki se ne morejo ponášati s takimi uspehi.

Da se je dozdej toliko spravilo skupaj, so morali vsi člani trdo delati, in sicer brezplačno. — Če so torej nekateri člani delali že skoro tri leta zastoj, mislim, da ne bi nihče obubožal, če bi delal dva do tri dni za Slovenski dom, od česar bo imel korist, torej ne bo nihče delal zastoj.

Ko sem prej omenil, da se združujemo, naj še omenim, da bomo imeli v nedeljo dne 19. julija skupen izlet v Madrone park. Listki stanejo samo \$1.00, in četrti te sote gre zopet za Slovenski Dom. Z našim klubom sodelujejo tudi Slovensko Amer. (Bratsko) in Podporno Društvo v Californiji; Slovensko Podporno Društvo v Californiji in društvo Tabor Slovanov št. 304 SNPJ. Na tem pikniku bo nastopil tudi govornik v prid Slovenskega doma, da hoste še boljše poučeni o tej stvari.

Dragi rojaki, še enkrat naj omenim, da bodite bolj radodarni in ne odslavite odborikov že na pragu. Slovenski dom mora stati, in sicer še letos; ako ne, potem ga ne bo nikoli, in to si potem sami sebi pripisite! Kujmo železo, dokler je vroče!

Nasvidenje dne 19. julija v Madrone Parku, čez par mesecev pa v Slovenskem domu!

Pozdravi! A. Leksan.

TRAGEDIJA V ZAGREBU

Te dni se je v Palmotičevi ulici odigrala nenadna rodbinska žaloigra. Krojač Vjekoslav Kralj je ustrelil svojo ženo, nato pa izvršil samomor. Ženo, ki je bila dvakrat zadeta, so prepeljali v bolnico. O tragediji poročajo listi.

Krojač Kralj, star 42 let, se je 5. prevratu vrnil v Zagreb, kjer je odprl krojaško delavnico, njegova žena pa je imela nekaj bazar.

Kupčija nikakor ni cvetela in tudi Kralj ni imel mnogo posla. In tako se je dogodilo, da je Kralj začel v dolgoze. Njegova aktivna je znašala 52.000 Din., a pasiva 160.000 Din. K vsemu temu pa se je pridružil še zadnji udarec: gospodar mu je odpovedal lokal.

Kralj se je nato preselil v Jurčićevo ulico, kjer je skupno z nekimi Pepelnjakom odprl delavnico. Čez nekaj časa pa sta se razšla in Kralj je moral družabniku plačati večjo odpravnino. Vse to je silno vplivalo na Kraljevo življenje in nezadovoljen ter ogorčen nad vsem, je predbečeval ženi, da je ona kriva njegovega propada.

V napadih besnosti je Kralj čez sto napadal svojo ženo ter ji vedno uničil obleko in obutev. Na Kralju so bili čezdolge bolj opazni znaki abnormalnosti. Mučil je ženo na vse načine, ji očital nezvestobo itd. Žena, ki ni mogla tega več prenašati, je sklenila, da se loči od moža in pred 2 letoma se za zakupa res ločila. Kralj pa je sevedno zahajal k ženi v njeno stanovanje v Jurčićevo ulici in ji delal skandale. Imel je zato pogostokrat opravka s policijo in sodiščem. Šele pred kratkim sta bila zakonec pred sodiščem. Mož je sumil, da ima žena razmerje z drugimi in večkrat se je napram drugim izrazil, da ne bo miroval preje, dokler ne bo kaznoval svoje žene, nato pa bo izvršil samomor. Svoje grožnje in temne načrte je nedavno res izvršil. Že na vse zgodaj je prihitel v stanovanje žene in ji očital, čemu da ga je znova tožila. Kakor izpoveduje je neka hišna sosedka, je žena izjavila, da nima z njim nič opraviti ter mu vrgla v obraz psovki "hi-navec". Kralj je nenadoma potegnil samokres in oddal na ženo dva strela, nato pa je pristopil k postelji in si pognal tri kroglice v prsa. Bil je takoj mrtev. Žena je zadeta od zadaj v rebra ter v eno nogo. Je težko ranjena, a je upanje, da okreva.

Pred par dnevi je bilo objavljeno, da se je završila v Vatikanu velika tatvina.

Ukradenih je bilo za par milijonov dolarjev dragocenosti.

Ukradene predmete so pa te dni dobili nazaj. Štirje tatovi so bili aretirani.

Naj me nihče ne dolži bogoskrunstva, če skromno omenim naslednje:

— V Vatikanu praznujejo svetovno leto. Na tisoče romarjev je v Rimu. Za Vatikan in za Rim bi bilo boljše, če bi jih še na tisoče prišlo, da vabo tujece in za osredotočenje zanimanja je pa treba reklame. V Združenih državah je naprimer posluževanje tatvine v reklamne svrhe jako priljubljena stvar. Ameriška reklama je najbolj dovršena na svetu. Ali bi bilo kaj čudnega, če bi si jo izbral tudi Rim za svoj vzor?

Mimogrede naj bo še omenjeno, da institucija, ki ima v svoji lasti za milijone dolarjev draguljev, najbrž prav posebno kravato ne potrebuje milodarov ameriških Slovencev.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DEŽAVAH.

Peter Zgaga

"Naš Dim" agitira za naš Dom v Brooklynu.

Agitacija vrši na podlagi štirih tisočakov, ki so bili nabrani pod napadnimi prevetami. Želja vseh poštenih greater-newyorških Slovencev bi bila, da res dobi naš narod v Greater New Yorku svoj Dom.

Naš Dim bi bil strahovito razočaran, če bi bil res treba izročiti omenjene tisočake v izključno narodni in splošni namen.

Od same jeze bi prenehal izhajati.

*

Te dni je minilo osemnajst let izza velikega bogoskrunstva, ki se je završilo v slovenski naselbini v Clevelandu.

Takozvani katoliški mož Grdin je najel tolpo sebi vrednih pristavev ter navalil na slovensko cerkev.

Radoveden sem, če mu bo romanje v Rim izbrisalo ta greh.

*

Francozom je začela slaba presti v Severni Afriki. Abdel Krim jim s svojimi četami zadaje dan za dnem večje izgube.

Če se v kratkem času ne bo na boljše obrnilo, bodo Francozi pozvali Združene države, naj jim pridejo na pomoč. Čet, da je njihova civilizacija v Afriki v nevarnosti.

V tem slučaju bi se Združene države desetkrat premislile, predno bi sedle na lin.

Dobro se še spominjajo, ko so tekem svetovne vojne reševale civilizacijo. Res se jim je posrečilo, toda žal, rešile so jo neciviliziranim narodom.

*

Še eno glede procesa v Tennessee.

Neko poročilo pravi, da bosta sedela na zatožni klopi profesor Scopes in evolucija, dočim bo kot tožnik nastopal William Jennings Bryan.

Pravilno bi se pa moralo glati:

Kot tožnika bosta nastopala evolucija in profesor Scopes, dočim bosta sedela na zatožni klopi William Jennings Bryan in vsa nazadnjaška Amerika.

*

Včeraj zjutraj je stopila v neki newyorški klub mlada in lepa gledališka igralka, potegnila revolver in ustrelila svojega moža.

Smrtmoranjenega so odvedli v bolnišnico, njo pa na policijsko stanočnico.

Tam je začela jokati, češ, da ji je strašno žal, ker je to storila.

Mojka je bila pred svojim strašnim činom navdana s tremi rečmi: z blagoslovi ameriške prohibicije, z zavestjo, da je mlada in lepa ter s prepričanjem, da bo pred poroto oproščena, ker je ženska ter poleg tega tudi mlada in lepa.

*

Pred par dnevi je bilo objavljeno, da se je završila v Vatikanu velika tatvina.

Ukradenih je bilo za par milijonov dolarjev dragocenosti.

Ukradene predmete so pa te dni dobili nazaj. Štirje tatovi so bili aretirani.

Naj me nihče ne dolži bogoskrunstva, če skromno omenim naslednje:

— V Vatikanu praznujejo svetovno leto. Na tisoče romarjev je v Rimu. Za Vatikan in za Rim bi bilo boljše, če bi jih še na tisoče prišlo, da vabo tujece in za osredotočenje zanimanja je pa treba reklame. V Združenih državah je naprimer posluževanje tatvine v reklamne svrhe jako priljubljena stvar. Ameriška reklama je najbolj dovršena na svetu. Ali bi bilo kaj čudnega, če bi si jo izbral tudi Rim za svoj vzor?

Mimogrede naj bo še omenjeno, da institucija, ki ima v svoji lasti za milijone dolarjev draguljev, najbrž prav posebno kravato ne potrebuje milodarov ameriških Slovencev.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

TUBERKULOZA PRI OTROCIH.

Tuberkuloza v mladini se lahko ustavlja, ako se primerno in vztrajno zdravi. Tako trdi Dr. Plunkett, ravnatelj tuberkuloznega oddelka zdravstvenega departmента države New York. V svojem radio-pridavanju je poudarjal tudi, da vsak otrok, ki živi v stalni dotiki z petičnim človekom, se prej ali slej tudi okuži s klicami tuberkuloze. Poleg tega se tudi mnogo otrok okuži, ki so le slučajno prišli v dotiko z jetičnikom.

"Ni lahko za zdravnika odkriti ta mladinski tip tuberkuloze, zlasti ne po enem samem pregledu. Zato nikdar ne bodite zanižni ako vam zdravnik pove, da mora otroka še nadalje preiskovati. Dajte mu vsako priliko, da zamo re natančno soditi, kaj ima otrok.

"Vse otroke, ki so prišli v dotiko s kakim bolnikom tuberkuloze, treba preiskovati od časa do časa. Vsak otrok, ki kaže eden izmed zgoraj omenjenih simptomov, potrebujejo takojšnjega preiskovanja s strani zdravnika in opazovanja čez precejšnjo dobo.

"Mladinska tuberkuloza te vrste se lahko ustavi, ako se zdravi pri primerni in vztrajno: Ako se to stori, se otrok ne le ozdravi, marveč se zmanjša tudi možnost, da postane jetičen v bodočnosti."

JAVNO ZEMLJIŠČE V WISCONSINU SE ODDAJE V NASILITEV.

Department za notranje stvari naznanja, da odda skupino javnih zemljišč v državi Wisconsin v vrho naselive (homestead.) O tem kosu zemlje so zemljemerci še le pred kratkim našli, da je javna last.

Kos zemlje, ki se oddaja za "homesteads", obstoja približno iz 200 akrov v Sawyer County in 236 akrov v Vilas County. Izvirna mapa od let 1859 in 1863 je označevala to zemljo kot skupino vijugastih jezer. Dodaten pregled, ki ga je General Land Office ravno dovršil, je pokazal, da gre za površino suhe zemlje.

Pri natečaju za naselitev (homestead entry) imajo bivši vojniki svetovne vojne prednost tekem 91 dni, začeni od 1. septembra 1925.

General Land Office tudi naznanja, da vsak, ki hoče uveljaviti kako obstoječo predpravo do teh zemljišč, naj se prijavi v najkrajšem času. Karkoli zemlje ostane neoddane do 1. decembra, bo na razpolago širšemu občinstvu.

Za informacije in prošnje treba obrniti se na: Commissioner of the General Land Office, Washington, D. C.

Zvezne jetnišnice prenapolnjene.

WASHINGTON, D. C., 7. jul. Vlada za enkrat ne ve, kam bi spravila osem tisoč zveznih jetnišnikov. Zvezna jetnišnica v Atlanti je prenapolnjena. Zaenkrat bodo pregradili jetnišnico pri Aldersonu, W. Va. Popravila bodo stala dva milijona dolarjev.

Vse vloge—

na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

katere prejmemo do 10. julija obrestujemo

že od 1. julija naprej po 4%.

Tudi nadaljne vloge obrestujemo mesečno.

Sigurnost zajamčena z najsolidnejimi obveznicami,

katere so pod nadzorstvom bankovnega oddelka države New York.

Vse bančne posle izvršujemo točno, brzo in po zmernih cenah.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA POSLOVNICA V AMERIKI

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

HERODIJADA.

(Nadaljevanje.)

Neuspeh teh zalezovanj je Herodijado togotil. Seer pa — zakaj njegov boj zoper njo? Kaki nagibi so ga gnali? Njegovi govori, ki jih je kričal med množice, so se raznesli, so krožili od ust do ust; čula jih je povsod, zrak jih je bil poln. Proti legijam bi bila imela pogum. Toda ta sila, pogubnejša od mečev, in ki je ni bilo mogoče zagrabiti, je bila omotična; in telesa je po terasi, obledela, brez besed, s katerimi bi izrazila, kar jo duši.

Mislila si je tudi, da bi se tetrah utegnil ukloniti javnemu mnenju, in jo pehnil od sebe. Od mladih nog je gojila v sreči sen o velikem kraljestvu. Da bi ga dosegla, je zapustila prvega soproga in se je sklenila s tem, ki jo je bil ukanil, si je mislila.

— Dobila sem dobro oporo, ko sem vstopila v tvojo rodovino! — Vredna je tvoje! — je rekel preprosto tetrah.

Herodijada je začutila, kako ji vre po žilah kri duhovnov in kraljev, njenih pradedov.

— A tvoj stari oče je pometal askalonski tempelj! Drugi so bili ovržari, razbojniki, vodniki karavanam, horda, ki je plačevala Judi zanj izda dobe kralja Davida! Vsi moji predniki so tvoje bili! Prvi Makabejce vas je pregnal od Hebrona, Hirkana vas je prisilil k obrezovanju! — In drhte prezir patricijske proti plebeju, sovraštvo Jakobovo od Edoma, mu je očitala njegovo brezbriznost za žalitve njegove popustljivost na proti farizejem, ki ga zlorabljajo, njegovo strahopetnost pred narodom, ki njo sovraži. Ti si kakor on, le priznaj! In toži se ti po arab skem dekletu, ki pleše okrog kamenov. Vzem si jo nazaj! Pojdi in živi z njo v njeni platnjeni hiši! Zri njen kruh, pečen pod pepelom! Goltaj strjeno mleko od njenih ovac! Poljubljal njena sinja lica! In mene pozabi!

Tetrah ni več poslušal. Ogledoval je ravno streho neke hiše, kjer je bila mlada deklica in stara ženska, ki je držala solnčnik s trstevim držajem, dolgin kakor šiba ribiškega trnka. Sredi preproge je stala odprta velika popotna košara. Pasovi, tančice, navski iz zlatine so kipele v neredu iz nje. Dekle se je včasih sklonilo nad te reči in jih otrsalo po zraku. Bila je napravljena kakor Rimljanka v nabrano tuniko s pepolom, od katerega so viseli smaragdni čopi; in višnjevi trakovi so ji spenjali lase, po vsej priliki pretežke, zakaj od časa do časa je segla vanje z roko. Senca od solnčnika se je zibala nad njo, in jo napoln zakrivala. Antipa je ujel dvakrat, trikrat njen fini vrat, pol očesa, del majhnih ustnic. A videl je od kolov do zatilja ves njen život, ki se je pripogibal ter se zopet prožno vzravnaval. Prežal je, kadaj se ta vzgib ponovi, ter dihal vedno močnejše; plameni so se mu kresali v očeh. Herodijada ga je opazovala.

Vprašal jo je: — Kdo je to? Odgovorila je, da ne ve, in je odšla, nenadoma pomirjena. Pod stebriščem so čakali tetrah, Galilejec, pisarski predstojnik, pašni nadzornik, upravnik solin in neki Jud iz Babilona, glavav njegovim konjikom. Vsi so ga vzklikoma pozdravili. Potem je izginil proti notranjim hramom. Izza ogla na hodnik tje šinil Fanuel.

— A, že spet? Zavoljo Joakana — ni prišel, ali ne? — In zavoljo tebe! Važno sporočilo ti imam povedati. In nikar da bi ostavil Antipo, je stopil za njim v mračno izbo. Svetloba je padala skozi rešetko, razliva se vzdolž pod obrobkom. Stene so bile poslikane z granatno, skoraj črno barvo. V ozadju je stala postelja od ebenevine, s podpasi iz volovske kože. Zlat ščit nad njo se je svetil kakor solnce.

Antipa je prekoraj vso dvorano in je legel na posteljo.

Fanuel je stal. Dvignil je roko in se vzpel v navdihnjenju.

— Najvišji nam pošlje včasih katerega svojih sinov. Joakana je eden njih. Če ga boš stiskal, boš kaznovan.

— On preganja mene! — je kričal Antipa. — Zahteval je od mene nemožen čin. Posiljal me psuje. In jaz nisem bil trd, izpovedka. Celotno iz Mahera je poslal ljudi, ki so bili moje pokrajine. Prokletu njegovo življenje! Ker me naskakuje, se branim!

— Njegovi izbruhi so prisilovali, je odvrnil Fanuel. — Kljub temu! Treba ga je osvoboditi.

— Besna žival ni, da bi jo odklepal, — je rekel tetrah.

Esence je odgovoril: — Ne vznemirjaj se več! On pojde k Arabcem, med Galce, med Skite. Njegovo delo se mora raztegniti do konca sveta!

Antipa kakor bi se zatopil v neko vizijo.

— Njegova oblast je mogočna! — Ne morem si kaj, ljubim ga! — Torej naj bo prost?

Tetrah je skimal z glavo. Bal se je Herodijade, Manajca in neznanca.

Fanuel ga je skušal prepričati, obetajoč v zagotovilo svojih nadržev, da se Esenci podvržejo kraljem. Spoštovanje so zvičali ti siromaški ljudje, ki se niso dali ukrotiti kaznim, ki so bili v platno obloženi in so čitali bodočnost v zvezdah.

Antipa se je domislil njegove besede, malo prej izrečene.

— Katero je tisto sporočilo, ki si mi naznanil, da je važno?

Kar vstopi zamorec, život mu je bil bel od prahu. Hropel je in ni mogel reči, nego:

— Videl sem ga. Niti tri ure, pa bo tukaj!

Zavesa po hodnikih so se pregibale kakor v vetru. Hrup je napolnil grad, ropotanje ljudi, ki so tekali, pobliževali, ki so ga prevlačevali, srebrnice, ki je letela po tleh; in z vrh stolpov so pele trombe in klicale razkropljene sužnje.

II.

Okopi so bili pokriti z ljudmi, ko je stopil Vitelij na dvorišče. Opiral se je svojemu tolmaču na roko; nato je sledila velika rdeča nosilnica, okrašana s perjanicami in zrcali; nosil je togo, latiklav, konzulske škornjice in imel je liktorje okoli sebe.

Posadili so kraj vrat svojih dvajstero butar, šibe, povezane z jermenom s sekiro v sredi. Tedaj je vse trepetalo pred veličanstvom rimskega naroda.

Nosilnica, ki jo je prinašalo osem moških, se je ustavila. Iz nje je stopil mladenič z debelim trebuhom, z mozolastim obrazom, z biseri na prstih. Pomudil so mu čisto polno vina in dišav.

Izpil jo je in zahteval še eno.

Tetrah je bil padel prokonzulu pred kolena; žal, je dejal, da ni izvedel prej, da ga hoče počastiti s svojo prisotnostjo. Sicer da bi bil odredil po poti vse, kar gre Viteliju. Da izhajajo od boginje Vitelije. Pot, ki vodi od Janikula do morja, da se imenuje še sedaj po njih. Kvestur, konzulatov da je bilo brez števila v rodbini; in kar se tiče Lucija, sedaj njegovega gosta, njemu da gre zahvala kot premagaleu Klitov in očetu tega mladega Avla, ki kakor da se vrača na svojo zemljo, zakaj vzhod da je domovina bogovom. Te hipbole so bile v latinščini. — Vitelij jih je sprejel nepremičen.

Odgovoril je, da je veliki Herod vredn slave cellega naroda. Atenci da so mu podelili nadzorstvo nad olimpijskimi igrami. Da je zidal svetišče Avgustu na čast, da je potrpežljiv, bistroumen, mogočen, in vedno zvest cesarjem.

Med stebri z bronastimi kapiteli glej Herodijado, ki se bliža kakor cesarica, sredi služabnic in evnuhov, držočih na zlatih pladnjih prižgane dišave.

— Konzul ji je stopil tri korake

naproti; in ko ji je priklonil v pozdrav glavo, je vzkliknila:

— Kakšna sreča, da poslej Agripa, Tiberijev sovražnik, ne more več napastovati!

On ni vedel za ta dogodek, ta žena se mu je zdela nevarna; in ko je Antipa prisegla, da bi storil za cesarja vse, je Vitelij pomnil: — Tudi drugim v škodo?

Izsilil je bil talece partovskemu kralju, a cesar se ni tega več spominjal; zakaj Antipa, navzoč pri tistem pogajanju, je bil vest nemudoma sporočil, da bi sebe uveljavil. Odtod srdito sovraštvo, in odlašanje, ko je bilo treba pomoči.

Tetrah je zaječel. Toda Avlus je rekel nasmejhoma:

— Potolazi se, jaz te ščitim!

Prokonzul se je potajil, kakor da ne sliši. Očetovo bogastvo je bilo odvisno od sinove obrazdnosti; in ta evet capriškega blata mu je preskrboval tako znatnih koristi, da ga je obkrožal z obzirnostjo, a mu vendar ni zaupal, zakaj bil je strupen.

Hrup se je vzdignil pod vrati. Skoznje so spuščali vrsto belih mezzov, na katerih so sedeli možje v duhovniških oblačilih. Bili so Saduceji in Farizeji, ki jih je gnal isti pohlep v Maher: prvi bi bili radi višje duhovništvo dosegli, drugi ohranili. Njih obrazi so bili mračni, zlast Farizejev, sovravnikov Rima in tetrahur. Konci njihovih tunik so jih ovirali v gneči; in tiare so se jim majale na čelu nad pergamentnimi trakovi z napisi.

Skoraj ob istem času so dospeli vojniki od prednje straže. Šeite so si bili pospravili zavoljo prahu v vreče; in za njimi je prišel Marcellus, prokonzulov namestnik, s tinarji, ki so stiskali pod pazduho lesene ploščice.

Antipa je imenoval odličnjake iz svojega spremstva: Tolmaja, Kanthero, Sebona, Amonija Aleksandrina, ki mu je kupoval asfalt, Naamana, stotnika lahkih pešcev, Jasima Babilonea.

Vitelij je bil opazil Manajca.

— Kdo je pa ta-le tu?

Tetrah je naznačil z roko, da je krvnik.

Nato je predstavil Saduceje. Jonathas, možiček prostega vedenja, ki je govoril po grško, je gospoda milo prosil, naj jih počasti z obiskom v Jeruzalemu. Po vsej priliki da pride tja.

Eleazar, s kljukastim nosom in dolgo brado, je zahteval v imenu Farizejev plašč velikega duhovnika, ki ga hrani državna gospodarka v Antonijevem stolpu.

Nadalje so Galilejci obtožili Poneja Pilata. Neki blaznik je iskal v votlini blizu Samarije zlatih posod Davidovih, in ob tej priliki je pobil več prebivalcev; in vsi so govorili hkrati, Manajc živahneje od drugih. Vitelij je zagotovil, da bodo krivci kaznovani.

Vpitje se je razleglo nasproti stebrišču, kamor so bili vojniki obesili svoje ščite. Ko so bile prevekle odstranjene, se je pokazala na mubih podoba cesarjeva. To je veljalo Judom za malikovalstvo.

Antipa jim je govoril, dočim se je Vitelij na vzvišenem sedežu med stebrovjem, čudil njihovi besnosti.

Tiberij je imel prav, da jih je izgnal štiristo v Sardinijo. A doma so bili močni; in ukazal je, naj ščite snamejo.

(Dalje prihodnjič.)

Kje je FRANK ROJER? Kdor kaj ve o njem, naj mi poroča in naznani njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Sartz, R. 1. Beach, N. Dak. (2x.7.8)

Dober in spletni liniment
Pain-Expeller
Če vas mučita revmatizem ali nevralgija, vzgrite ta izbrana domači liniment na bolelo mesto in sledila bo hitra odpoved.
35 in 70 centov v lekarnah. Poslajte na črtniško znamko Sidero.
F. A. D. RICHTER & CO.
Berry & South 4th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Ozadje nemirov v Severni Afriki.

Rifski Kabili in njih vodja so danes središče pozornosti političnega sveta. Francoski parlament jih je proglasil za neprijatelje civilizacije. Socijalistična večina je poblastila francosko vladu, da na pravi z energičnimi ukrepi red v Afriki. Pot do tega cilja vodi edino preko popolne zmage nad rifskimi Kabili in njihovim spretnim narodnim voditeljem Abdel-Krimom. Lahka ta zmaga sicer ne bo, ker so marokanski uporniki na čelu z Abdel-Krimom dokazali izredno ljubevitost in čudovito odpranost v borbi za svojo plemensko svobodo. Svoboda je vsakomur draga, najdražja pa si novom pustinja.

Najzanimivejši pojav vojne v Maroku je vsekako Abdel-Krim. Primerjajo ga z Mussolinijem ali s Kemal pašo. Tudi njega so spravile na površje razdrapanje povojne razmere, iz katerih je stopil na plan v trenutku, ko so ga svoji najbolj potrebovali. Abdel-Krim je bil prvotno sodnik v Mel-filu, leta 1922, je postal marokanski sultan. Bodočnost pa pokaže, da li postane največji dostojanstvenik mohamedanskega sveta.

Abdel-Krimu je bilo 38 let, ko je začel leta 1920 borbo proti ne-

prijateljem kabilske svobode. Ta borba se je bistveno razlikovala od nešteti barbarških uporov. Že takrat je presenetil diplomatske in vojaške kroge s svojo sposobnostjo in izrednim vojaškim talentom. Težko si je misliti, kako je mogel ukrotiti divje plemo in organizirati z raztresenih več ali manj roparskih odredov močno vojaško edinico. Abdel-Krim ne pusti nobenega domačina na bojišče brez predhodne sistematizirane vožbe. Z železno energijo vezba svoje čete. Z neumornim delom je dosegel, da imajo uporniki že brozjavne in telefonske zveze, s pomočjo katerih gleda njegova povelja na vse strani ne glede na neobljudeno puščavo. Uporniki se bore sistematično, oprezo in spretno. Splošno pravilo nezaostajajo za francoskimi četami. Na obeh straneh so pripravljani boriti se do zadnje kapljice krvi. Francoske vojaške kroge je naravnost presenetila vzorna organizacija in discipliniranost Abdel-Krimovih čet.

Abdel-Krim živi na evropski način, dasi ni bil nikoli v Evropi. Njegov nastop je imponanten. Evropejce pozna zelo dobro. Vozi se navadno v avtomobilu, le če po-

tuje po puščini, zajaha svojoga črnokovnega konja. Organizatorične in diplomatske sposobnosti marokanskega sultana so dobro znane evropski diplomaciji. Diplomati so že razmišljali o tem, da bi kazalo začeti z njim pogajanja, zakaj na bojišču ni mogoče rešiti marokanskega problema brez ogromnih žrtev. Abdel-Krim je zaslovel kot diplomat že med svetovno vojno. Leta 1916 so ga Španci brez pravega povišanja aretirali, ker je bila njegova osebnost v kraljestvu puščine preveč popularna. Čez leto dni je pobegnil iz zapora, čez tri leta je pa poplačal Špancem za to nasilje v anarški bitki, kjer je izgubila španska vojska 20.000 mož. Rifski Kabili so bili pred 7. stoletjem Kristjani. Na sabljah in sedlih nosijo še danes znamenje križa. — Toda krščanska civilizacija je sčasoma izginila. Zdaj se vodi borba v imenu krščanske civilizacije proti sinovom puščine. In težko je soditi, katero sredstvo civilizacije bi prej pomirilo duhove v Maroku — Abdel-Krim, ta bojeviti in izobraženi "Evropce", ali francosko-španski topovi.

ZAKAJ SE ŽENSKO OBLAČIJO

Dejstvo, da med ženskami tako priljubljeni "mikado" večini moških ne ugaia, sili spet v ospredje vprašanje, komu na ljubo se oblačijo, tako-le: — Ko sem se rodila, so me oblekli. In posiljal nosim obleko iz navade. — Znana balerina Mistingueta pravi: — Če ne nastopam pred občinstvom, se oblačim ker me to veseli, zakaj če nisem lepo oblečena, postanem slabe volje. — Opera diva Elle Spirely je izjavila: Oblačim se v prvi vrsti zato, da ugajam sebi, v drugi vrsti zato, da sem všeč dočimnem moškemu, ki mi je pri srcu, in slednjič zato, da vzbujam med prijatelji zavist.

Moški pa sodijo o ženskem lepoticju drugače. Dramatik Pavel Gerald pravi: — Lepotičje je cilj vsega ženskega nehanja. — Modni portrejs v Parizu van Bonges je mnenja, da predstavljajo ženske s svojo obleko same sebe, t. j. da se oblačijo za to, da pokažejo vse priimnosti svojega telesa.

JUGOSLOVANI V CARIGRADU

V beograjski "Politiki" objavljajo dopisnik P. Nikolajević zanimive podatke o jugoslov. koloniji v Carigradu. Nikolajević piše: Jugoslovanska kolonija v Carigradu šteje okoli šest tisoč članov. Predsednik kolonije je dr. Milan Šajnović, podpredsednika Nikola Pušić, ravnatelj neke zavodničnice Jer Stevan Jerasimović Tetovac, slaščičar.

Mnogi člani naše kolonije v Carigradu so ugledni in bogati ljudje. Lastnik hotela "Tokatlijan" največje carigradske ustanove te vrste ter obenem enega največjih hotelov v Evropi je Niko Medonić, Dalmatinec. Prišel je v Carigrad pred kakimi dvajsetimi leti kot kuhar. Sčasoma je postal natak, potem plačilni natak in slednjič lastnik hotela. Poročil se je s hčerko nekega bogatega Gr-

ka (Cincarja). S priženjeno doto mu je uspelo kupiti hotel, katerega upravlja z veliko brigo in z bogatim dobičkom.

Največja tiskarna v Carigradu je v rokah dveh Srbov, jugoslov. državljanov, bratov Zeličev, ki pa ne znata več srbski. Ker živita v Carigradu že od mladih let, nista bila deložna vzgoje med našimi ljudmi in se nista naučila jezika. Priznavata pa popolno jugoslovensko državo in sta velika prijatelja Srbije. Najlepša slaščičarna v Carigradu nosi naslov "Beograd". Njen lastnik je srbski podanik.

Sploh je jugoslovenski življenj v Carigradu ne le številčen, ampak tudi dobro znan. V najodličnejši lokalih naletite na kakkega Srba ali Srbkinjo. Mnogo Srbkinj je srečati tudi med posli in pa med — barskimi damami.

Na letošnji tekni lepotic v Carigradu je dobila tretjo nagrado za lepoto Jugoslovanka god. Olga Mogolić iz Beke Kotorske. Če upoštevamo, da ima Carigrad vsepolno krasotico, s tem lahko na moč zadovoljni. Tudi ta odlika pomeni za Jugoslovane nacionalen uspeh, katerega ne gre podcenjevati in zametavati.

60letnica notarja Arturja Lokarja

Po celi primorski pokrajini in daleč preko njenih mej je znano ime gospoda notarja Lokarja v Ajdovščini. Poznamo ga kot moža do brega sren, ki gorečo ljubi svoj narod in človekoljub je on v najpopolnejšem pomenu te besede. Te dni ga se je spominjalo s priznanjem in toplim čustvom vsi, ki ga poznajo. Notar Lokar je proslavil 12. junija svojo šestdesetletnico, zdrav in zadovoljen, v krogu svojih prijateljev in znancev. Jubilant je neka redkost med ljudmi, kajti toliko plemenitosti, radodarnosti, dobrote in usmiljenja je da-

233 AKROV FARMA

v dolini, državna cesta in svie zelence na farmi, vse v ravnini, fina zemlja, dobra voda, dobra poslopja, vse orodje, 25 molznih krav, tri konje, dovolj lesa. Cena \$9.000,00; \$1.500,00 takoj, ostalo po 1/3 od čeka za mleko.

W. M. Murdock,

Cooperstown, N. Y. (3x.8.10.13)

Matere in Hčere.

Ako se ne počutite kot bi se mogle čest slabotne, nerazvne, trudne in izmučene, poskusite to novo zdravilo, Nuga-Tone.

Tisotom pomaga v par dnevih. Nuga-Tone potne novo življenje in moč izgoranil živca in mišicam. Taka rdeča kri, močne, mirne živce in čudovito poveča spanec, dober tek, fino prebavo, roden stol, mnogo entuzijazma in ambicije. Če se dobro ne počutite, je vaša dolžnost, da jo poskusite. Vas mi ne stane, ako vam ne stori dobro, da prijetna za vzvati in počutiti se boste boljše takoj. Če vam je še ni predpisal vas zdravnik, potem pošljite takoj v lekarno in kupite čisto Nuga-Tone. Ne sprejmite namigov. Vživajte jo par dni in če ne počutite boljše in če ne zgledate boljše, nesite ostalo nazaj lekmarnju, ki vam bo povrnil vaš denar. Izdelovalci Nuga-Tone zahtevajo od vseh lekarnarjev, da jim pošljete za isto in povrnejo denar, če niste zadovoljni. — Priporočena, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah. — Adv't.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi s money ordrom, v zamkah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Naša zdravila 50
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00
Jugoslavija, 8. zveski, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —
Zgodovina SHS, 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovani v Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana 3.25

POVESTI:

Fabijola ali cerkev v Katakombah 45
Gadje gnjezdo, povest iz dni trpljenja in nad. Trdo veza no 75
Hadži Murat, Tolstojeva povest, prevle Levstik. —
Kraljica mučenica, trdo vezano 80
Kazaki, povest iz ruskega 70

Mi plačamo poštnino.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

65

(Nadaljevanje.)

— Golovo ne, signora, a zdi se mi, da je treba razpoloženja, če hoče razkriti človek globine svojega srea.

Pokazal je na kočijaža.

Nasla bova bolj primerno uro... ko bova sama in ko ne boste več nosili onega pajčolana, ki vas dela tujo, — ko bom lahko govoril z vami kot z Margaretto samo...

Prikimala je. Nekaj okorenelega je prišlo v njeno postavo. Dvignila je k njemu pogled, — neizmerno čudovit in skrivnosten pogled...

Nikdo ni izpregovoril besedice, a zrla sta si v oči, vprašaje, in nad njima je šumelo drevje.

— Obrniti moram, — je rekel kočijaž. — Ura je že enajst.

Solana je hitro prišla za svinec.

— Z Bogom in verujte mi, da bi vam ona, kateri velja vaš spomin, sporočila skozi moja usta, da ni mogla umreti njena ljubezen niti v grobu... če bi mogli govoriti mrtvi.

— Z Bogom, — je zamrmral Maurus ter ji podal roko. Obotavljaje mu je podala svojo, ki je bila ledeno mrzla, čeprav je sijalo na njej solnce poznega poletja.

— Enkrat le enkrat odmaknite pajčolan, — jo je prosil.

Pričela je težko dihati, a dvignila roko ter jo zamahnila v slovo.

— Margareta! — se je izvilu pritajeno in skoro nehoti iz njegovih ust.

Zdelo se mu je, da je njena vitka postava omahnila nazaj v sedež — in še enkrat je dvignila roko.

Izpodbodel je konja ter odjahal v gozd, ne da bi se ozrl nazaj.

Kot neizmerna teža je ležala na njegovem sreu. — Če bi mogli mrtvi govoriti!... Ne, ona ne more govoriti... Nema je, nema — kot grob.

Pričela ga je stresati mrzlica.

Štiri in dvajseto poglavje.

Baron Tungen je dospel domov ves zaprašen in znojen ter se takoj umaknil v svojo sobo.

Nebo se je pooblačilo in pretela je nevihta.

Nevihta! — Kako bi mogel kedaj v svojem življenju zopet doživeti nevihto, ne da bi mislil na ono strašno, najtežjo noč svojega življenja, — ono noč, v kateri je šla ljubljena v smrt!

Tembolj pa ga je prevzelo ravno sedaj čustvo, ko so bili vznemirjeni, kot vsled čudeža, vsi spomini, ko so se v njegovem sreu borili najbolj čudni občutki, kojih predmet je bil na eni strani vera v strahove, kot je ni nikdar prej poznal, na drugi strani pa zdrav razum, ki zavrača to vero! Lotilo se ga je strastno hrepenenje, da stopi ravno danes v one sobe, v katerih je nekoč bivala Margareta.

Hišna je sporočila, da sta bili grofica in kontesa celo jutro zaposleni s pospravljanjem stvari. Staro damo je to zelo prevzelo in da se odpočije, se je takoj po zajutru odpeljala s konteso v gozd.

Maurus je imel torej dosti časa, da stopi v smrtno sobo tete.

To je storil z mrzličnim razburjenjem človeka, ki je trdno prepričan, da bo doživel v tej sobi nekaj izvanrednega.

Nekaj časa je sedel na stolu, proti kojega naslonjalu je Margareta tolikokrat opirala svojo glavo.

Vroče mu je postalo in z napol zaprtimi očmi je sedel nepremično ter sepešal ime ljubljene.

Kmalu pa je pričel njegov pogled iskati po sobi, kot v pričakovanju, da se bodo odprla ona vrata in da bo stopila na prag njena priprosta, siva postava.

Vse pa je ostalo tiho mrtvaško tiho.

Solnce se je skrilo za oblaki, postalo je mračno in hladno. — Zakaj ne pride?

Ne, ne, tisočkrat ne! Nikakih strahov ni.

Kar je izginilo, je izginilo, — kar je mrtvo, je mrtvo... In na postava ob jezera?

Ali ni spoznal natančno vsako potezo Margaretinega obraza?

Tudi ta skrivnost bo pojasnjena, na ta ali oni način.

In Solana?

Maurus je žalostno zmajal z glavo. Kam so zablodile njegove misli?

Dvignil se je ter stopil k pisalni mizi. Tam je ležalo vse, kot pred enim letom.

Tukaj je knjiga za notice, poleg pisalnega orodja. Maurus se je nenkrat sklonil ter zrl topo na vrstice s katerimi je bil popisan vrhuji list.

Ali se moti? — Ta pisava...

Zaznamki pisani od roke Margarete. — Za gospo baronico naj se prinise iz mesta... in nato je sledil seznam različnih predmetov.

Maurus si je pričel meti oči ter stopil bližje k oknu.

Ta pisava, — kako čudno...

Vzel je iz žepa svojo bilježnico ter pričel primerjati obe pisavi.

Iz prsi se mu je izvil vsklik največjega presenečenja. Vsaka najmanjša poteza — natančno ista!

Maurus je imel občutek kot da so se pričela tresti tla pod njegovimi nogami. Težko je omahnil na stol pred pisalno mizo ter zrl na pisavi.

Streslo ga je.

Če more ustvariti narava dva človeka, ki sta si natančno slična glede obraza in postave, — kako je mogoče, da sta si popolnoma slični tudi pisavi teh dveh bitij, ki prihajata iz povsem različnih družabnih krogov?

V sobi se je stemnilo in zunaj je pričel divjati vihar...

Baron je čutil, kako utripa njegovo srce vedno hitreje, a ni se ga loteval strah pred prikaznimi, kajti strahu ni poznal. Lotila se ga je le ona skrivnostna misel z demonično silo: — Kako je mogoče resiti tako nerazrešljivo uganko? Ali je res nekaj stvari med nebom in zemljo, v katere nisi hoteli dosedaj verovati?

Videl je zopet blede, nepremično lice in zdelo se mu je še bolj skrivnostno in nebitveno kot pa na mračnem odru.

V sosednji sobi je šlišal korake.

Nehote se je vzravnil ter se oprijel stola.

Njegove oči, na široko odprte, so zrla v vrata.

— Margareta, — je mrmral, — ali prihajaš?

Nekdo je potkal.

(Dalje prihodnjik.)

Dr. Fr. Zbašnik:

Na parketu.

(Iz zbirke "Motivi iz vojnih časov.")

(Konec.)

"To je moja stvar! Imam svojo metodo! Kak drug bi bil res morda nastopil takoj, že tam — na li-

eu mesta... Jaz sem raje čakal in molčal... Hotelo se mi je, da te še malec proučujem... Da pa sem čakal baš do današnjega dne.

je nekoliko paš tudi vzrok, ker mi je bilo na tem, da se konča vsa stvar med nama na nekoliko slovesen način. Danes praznujeva namreč desetletnico svoje poroke."

"Desetletnico — poroke? Kako to, da se nisem spomnila? Ali je mogoče? Da, da! O, da, da te poljubim!"

"Hvala! Prevečkrat so tvoje ustnice zakonolomno drhtele ob ustnicah raznih ljubimcev, da bi mogel občutiti jaz še kako slast ob tvojih poljubih!..."

"Kdo se drzne, kaj takega trdit?"

"Jaz!"

"Odkod veš to?"

"Rekel sem že — priprta vrata!"

"Ah, tuji to si torej videl! Zdaj veš vsaj, kako znajo drugi poljubovati! Da, da, moj ljubim, ti me pehaš od sebe, drugi pa me poljubujejo! Godi se ti čisto po zasluženju!"

"Občudovanja vredna si v svoji brezstidnosti! Toda zdaj, ko priznavaš..."

"Hahaha! Pa vsaj ne boš zaradi par poljubov... Ali si res tako strašno zaostal za svetom? Ali res ne veš, v kaki hišah živimo?...

Pameten mož se ne briga za take malenkosti, zlasti če ga žena tako malo omejuje v njegovi prostosti, kakor jaz tebe!..."

"Obzlužen, da ne spadam tistim možem, ki jih smatraš ti za pametne in ki so jim take stvari malenkosti!"

"To da niso malenkosti? Ali je mož mar zaradi tega kaj na slabšem, ako njegova žena še koga drugega poljubi? Poljub je sam na sebi vendar tako nekaj nedolžnega! Poljubujem očeta, poljubujem mater in brata in sestro poljubujem otroke, ki jih srečavam na cesti, ako so mi všeč, poljubujem svoje prijateljice, zakaj ne bi smela poljubiti v vsej poštenosti tudi svojega prijatelja?"

"Poljub je lahko nekaj zelo različnega. Mislim, da sama ne boš trdila, da je eno in isto, ako poljubiš svojo mater, ali otroka tam na cesti, ali pa svojega prijatelja."

"Imaš, kar se tiče mene, dokaze za to? Po bolnicah nemara ni priložnosti za kaj takega! Kaj takega more domnevati pač samo človek — tvoje vrste!"

"To, kar se godi dopoldne v bolnici po raznih kabinetih, je samo nekaka predigra. Tam se vrše samo priprave in snujejo načrti za popoldanske ljubezenske prireditve. Povej mi, kam si zdaj namenjena?"

"V bolnico!"

"Tudi popoldne?"

"Tudi!"

"Ni res!"

"Pa vedi ti bolje!"

"Vem, kar vem! Čas se bliža, ko sediš navadno v kavarni..."

"No — in kaj zato?"

"Sestanek pač!"

"Sestanek? Kdo me je še kdaj videl v kavarni v kaki družbi?"

"Tega jaz tudi nisem trdil. Sestanek — toda lepo prikriti! Ti v svojem, on v svojem kotičku! Niti pozdravita se ne! Samo oči govorijo! In semtertja kak diskretne smehljaj! Toda ljudje so čudovito bistrovidni! Ničesar ne prezeajo, vse opazijo... Ko se zmračijo, se dvignejo in greš. Kmalu za teboj on! — Včas pa tudi on prej in ti za njim!"

"To so same gola kombinacije!"

"Kako potem to, da vam vidijo poznaje skupaj? Enkrat tu, enkrat tam — na samotnih krajih seveda! In kako to, da imata tolikrat oba, ti in on, ob istem času"

opravka na št. 47 — ulice, mislim, mi ni treba navajati..."

"In kdo je tisti, ki se baje shajam z njim?"

"Ni vedno eden in isti! So še druge številke in druge ulice. Vsekakor ljubim v enem kot drugem pogledu izpremembo!..."

"In ti praviš, da me ne zalezeš?"

"To storijo radovoljno drugi, ki jih, kakor videti, vsa stvar bolj zanima kot mene."

"Pa hodijo seveda tebi praviti! Plemenite duše! In ti si aboten do volj, da jim verjameš!"

"Jaz verjamem samo absolutno zanesljivim osebam!"

"Kako moreš vedeti, kdo je zanesljiv?"

"To ni tako težko določiti! Če mi pove kdo kaj iz sočutja, ako me opozori na to in on zaradi tega, da bi moja čast ne trpela preveč..."

"Pa imej torej svoje zaupnike! Ali vprašam te: ni mar prav lahko mogoče, da se tudi oni motijo? In kaj je s tem dokazano, ako me je kdo videl, da sem šla v tuje stanovanje, pa če tudi k največjemu lahkoživecu? Na slabih nogah stojijo morala onih žensk, ki nimajo poguma, da bi se podale včasih v nevarnost! Prava čednost se ne omaje tako hitro, moj dragi, kot ti misliš..."

"Izborno se braniš! Samo ne vem, kak namen naj bi potem imeli taki obiski!..."

"Namen — moj Bog!... Rada se pač razgovarjam z ljudmi, ki se odlikujejo po svoji naobrazbi, z ljudmi, ki so mnogo videli, mnogo izkusili..."

"In predmet razgovorov?..."

"Gledišče, umetnost, sport..."

"To naj ti kdo drugi verjame!"

"Pa ne verjemi! Ne silim te! Ali mi moreš kaj drugega dokazati? Kdaj je bil kdo zraven? Imaš mar priče?..."

"Včas se da dognati resnica tudi brez prič! Tudi ako bi tisti krat v bolnici ne bilo naneslo tako, da sam na lastne oči videl, kako in kaj znaš, tudi če bi ne bil nikoli noben človek opozoril na tvoje počenjanje — bi le predobro vedel, kakja je tvoja morala in kako globoko si se pogreznila. Kaj potreba prič, ko si pa sama proti sebi pričala, ko si se pa sama tako jasno izdala!..."

"Jaz sem se izdala?... Kdaj?"

"Trenotki so v življenju, ko zastanejo človeku vse misli, ko preneha vsak preudarek, ko vlada eno samo mogočno čustvo..."

"Nisem propala, nisem to, kar hočeš napraviti ti iz mene, nisem vlačuga! Vlačuge so ženske, ki se prodajajo! Kdaj in komu sem se jaz prodala?"

"Meni — če nikomur drugemu!"

"Tebi?... Ker si me oblačil in preživljal!..."

"Spominjam se, da si bila pripravljena ustreči moji želji, samo pod pogojem, da poravnam račune tvoje modistke!..."

"Vlačuga si!"

"Ali se ti vidi?"

"Omejen! Nazadnjaški! Kdaj sem se jaz tebe vpraševala: kje si bil kaj si počel?"

"Primerja se ne vjema! Mož in žena ni vseeno!"

"Ni vseeno?"

"Ne! Gotovo tudi jaz nimam dolžnosti do tebe, tudi ti smeš mene pozivati na odgovor. Navzlic temu pa je razloček velik!..."

Zakaj naj bi na pr. jaz komu drugemu vzdrževal — recimo: ljubico, ali — metreso?..."

"Po kakih pravici me imenuješ tako? Na nikogar se ne vezem!"

"To je res — ker si pač vsake-mu na razpolago! Boljše karakteristike nisi mogla podati sama o sebi..."

"Doveli! Kaj ti mar?... Kdor je vreden moje ljubezni, ta naj jo ima! Ali naj bi bila takemu možu na ljubo, kakršni si ti, vse svoje življenje sužnja smešnih pred-sodkov?... Moja duša je velika..."

"Doveli! Kaj ti mar?... Kdor je vreden moje ljubezni, ta naj jo ima! Ali naj bi bila takemu možu na ljubo, kakršni si ti, vse svoje življenje sužnja smešnih pred-sodkov?... Moja duša je velika..."

"Doveli! Kaj ti mar?... Kdor je vreden moje ljubezni, ta naj jo ima! Ali naj bi bila takemu možu na ljubo, kakršni si ti, vse svoje življenje sužnja smešnih pred-sodkov?... Moja duša je velika..."

"Doveli! Kaj ti mar?... Kdor je vreden moje ljubezni, ta naj jo ima! Ali naj bi bila takemu možu na ljubo, kakršni si ti, vse svoje življenje sužnja smešnih pred-sodkov?... Moja duša je velika..."

"Doveli! Kaj ti mar?... Kdor je vreden moje ljubezni, ta naj jo ima! Ali naj bi bila takemu možu na ljubo, kakršni si ti, vse svoje življenje sužnja smešnih pred-sodkov?... Moja duša je velika..."

"Doveli! Kaj ti mar?... Kdor je vreden moje ljubezni, ta naj jo ima! Ali naj bi bila takemu možu na ljubo, kakršni si ti, vse svoje življenje sužnja smešnih pred-sodkov?... Moja duša je velika..."

"Polno ljubezni, polno usmiljenja je to tvoje srce!..."

"Aj, morda pozna celo ljubezen iz — usmiljenja!..."

"Zakaj bi ne bilo kaj takega mogoče?... Zakaj ne bi izkazala ljubavi mlademu, po življenju koprnečemu človeku, ki je danes še tu, jutri pa morda mrtev — zakaj bi mu ne izpolnila takorekoč zadnje želje?..."

"Zlasti seveda, ako prideš pri tem sama na svoj račun! Da, morda ti je to celo poseben užitek, ako veš, da je človek, ki ustrežiš ob njem svojim željam, posvečen smrti!... Perverznost ni dandanes nič nenavadnega!..."

"Perverzen in nevaren si ti!"

"Sicer pa, če bi bilo tvoje usmiljenje tudi pristno — misliš mar, da si se s tem opravičila? Tudi tiste ženske po javnih hišah so neke vrste usmiljenke, tudi one so čisto skrajno dobrohotne stvarci in vendar jih vse svet zaničuje in sicer po pravici!..."

"Ljubezen iz usmiljenja!... Kako pa to, da so postali tvoje ljubezni deležni tudi taki, ki si o njih znala, da jim ne bo treba iti v ogenj?..."

"Rekla sem že: dovolj! Nobene pravice nimam, da me kliče na odgovor! Svoboda sem, svoboda na hočem biti! Moja duša se želi razmahniti, moje srce se hoče izživet!... Ničesar ne tajim! Vse je res, kar trdiš, in še več!..."

"Kaj komu mar!..."

"Tako je vsaj pošteno! Sicer samo zaradi tega ne tajiš več, ker uvidevaš, da ne moreš utajiti, a vendar si mi tako bolj všeč!..."

"Tvoja duša je prevelika, tvoje srce preširoko — da bi ne bile pretresne za te te stene... določene za tiho, skromno zakonsko srečo!... Poklicia za zakonsko ženo nikoli nisi imela, zato je najbolje, da razgrajš vezi, ki te vežejo v meso, zato pojdi od tod... napoti se v deželo, kjer se ti izpolni vse ono kar se ti ob moji strani ne bi moglo nikoli izpolniti! Pojdi, o pojdi! Pojdi v širni svet, kjer se lahko razmahne tvoja velika duša, kjer boš lahko neovirano osrečevala vse, ki si zaželele tvoje ljubezni!..."

"Pojdem — ne boj se!"

"Tako je prav! Pojdi! Nastopi odkrito pot v temo in blato!..."

"Ali pa v blestobo in sijaj!..."

"Tem boljše zate! Toda za ta primer, da se obistinijo moje slutnje, še par besedi!... Zapomni si: sem k meni ni vrnitve! Ako se tvoji upi izjavljajo, ako se nekeč razkropi krog tvojih česticev, da boš sama in zapuščena; ako ti prideta kdaj spoznanja in keso; ako ti zahrepijo kdaj duša po nekdanjem svojem domu; ako se te loti kdaj izkušnja, da bi poskusila omečiti moje srce — vedi: sem k meni ni vrnitve!"

"Bodi miren! Če se izpolnijo kdaj tvoje tihe želje in pride nesreča name — tedaj bom znala, kaj mi je storiti! Ne, tako se ne ponižam nikoli, da bi tebe kdaj za odpuščanje ali celo inlost prosila ter pripomogla tako tvoji škodoželjnosti do zmagošljavja! Ako vodijo moji nazorji o tem, kaj je človek sebi in drugim dolžan, v pogubo — potem naj se po gubim! A svoboda, ta tako silno zaželjena svoboda, mi je prvo! Ako se zgodi, naj se zgodi! Eno zavest bom imela: da sem živela! Ne, nazaj k tebi, med te tesne dušljive stene, v to ječo nazaj — nikdar več!... Dve duši sta bili doslej v meni: ena, podeljena mi z rojstvom, pretakajoča se po moji krvi, druga, vsiljena mi po krivih naukih in napačnih vzgoji... Dolgo sta se borili ti dve duši v meni, zdaj je ta bolj izvojevan!... Proč s tvojo navlako, proč s tem, kar ni mojega!... Samo ena duša je moja, samo zahteve te duše so prave!... Ne, nazaj nikoli več! Ako izpodleti, ako pridem do spoznanja, da sem se motila — mnogo je rek, ki so dovelj široke in globoke, da me pokopljejo v svojih valovih!..."

"Dobro! Tebi je tvoja svoboda meni moja čast nad vse! Dogovorila sva se! Kdaj odpotuješ?"

"Tekom osem dni."

"Prav! Jaz se odpeljem nocoj, da preprečim tako vsako možnost kaknega nadaljnjega razgovora."

Kretanje parnikov - Shipping News

8. julija:	Cleveland, Hamburg.	8. avgusta:	France, Havre; George Washington, Bremen; Orbita, Hamburg.
11. julija:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; Rotterdam, Rotterdam; Orbita, Hamburg.	11. avgusta:	Reliance, Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen.
14. julija:	Reliance, Hamburg.	12. avgusta:	Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen.
16. julija:	Rochambeau, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen; Sierra Ventana, Hamburg.	13. avgusta:	Pittsburgh, Cherbourg.
18. julija:	Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.	15. avgusta:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.
21. julija:	Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.	18. avgusta:	Presidente Wilson, Trst.
22. julija:	America, Bremen.	19. avgusta:	Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen; Arabic, Cherbourg in Hamburg.
23. julija:	Belgenland, Cherbourg; Albert Ballin, Hamburg.	20. avgusta:	Belgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.
25. julija:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.	22. avgusta:	Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
28. julija:	Resolute, Hamburg; Bremen, Bremen.	25. avgusta:	Resolute, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.
29. julija:	Aquitania, Cherbourg; La Savola, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.	26. avgusta:	Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
30. julija:	Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.	27. avgusta:	Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
1. avgusta:	Pres. Harding, Bremen; Andania, Cherbourg in Hamburg.	29. avgusta:	Olympic, Cherbourg.
5. avgusta:	Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre.		
6. avgusta:	Deutschland, Hamburg; Lapland, Cherbourg.		

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Novo ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd na nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zeeland, Arabic itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združeno države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Denar, ki ga potrebujete, da morete na pot, dobite v moji sobi na pisalni mizi... Vse drugo uredi eventualno sodišče med nama...

Z Bogom! In da se ne vidiva nikoli, nikoli več, ti moja nekdanja sladka — ljubica!...

Tatinski hlapec.

Te dni se je moral tudi zagovarjati pred porotniki hlapec J. Petrovič iz Sv. Trojice pri Holozah, ki je okradel razne svoje gospodarje pri katerih je služil.